

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 202 Metr.

CONCURS.

Pentru conferirea a zece stipendii de câte 1000 coroane, disponibile din fundațiunea „Trandafil”, se publică concurs cu termin până la 2/15 August 1911.

La aceste stipendii, conform dispozițiilor actului fundațional, pot reflecta acei tineri săraci, diligenți și cu purtare bună, din tot cuprinsul Metropoliei noastre, cari aparțin bisericii gr.-or. române din patrie, în anul trecut din studii au obținut numai **calcul eminent** și studiază la oarecare universitate, facultate ori în clasele superioare a cutărui gimnaziu public.

Cererile de concurs sunt a se instrua cu:

a) Extras de botez, provăzut cu adeverință din partea preotului actual competent că concurentul și acum aparține bisericii gr.-or. rom. din Metropolia noastră.

b) Atestat de sărăcie dela antistia comunală, vidimat și de preotul nostru local despre starea materială și socială a concurentului și a părinților săi.

c) Testimoniu școlastic din anul trecut.

Cererile sunt a se adresa Consistorului metropolitan gr.-or. român în Sibiu — Nagyszeben.

Din stipendiile publicate 5 sunt menite pentru tinerii din arhidieceza Transilvaniei, 2 pentru tinerii din dieceza Aradului și 3 pentru tinerii din dieceza Caransebeșului.

Sibiu, în 18 Iunie (1 Iulie) 1911.

Consistorul metropolitan.

Idei îndrumătoare pentru preoți

de Vasile Gan, protopresb.

II.

Se pare că legătura preotului cu poporul se continuă și acum, cum a existat la bătrâni. Se pare că aceeași influență o exercită preoții asupra mulțimei, care a exercitat-o și înaintașii. Optimiștii vor declara sigur, că stările pe zi ce merge se îmbunătățesc.

Se amăgește pe sine, cine așa vede și așa crede.

În realitate deosebirile de năzuințe între păstor și turmă se fac tot mai deslușite, în realitate contrastele sporesc pe zi ce trece. Sunt destule, și nici la un caz izolate întâmplările, unde e destul un semn dat de păstor, ca turma să apece iar directia contrară dela ceuce i se designează prin preot. Până la atât a crescut pe unele locuri antagonismul, că pe preot numai în biserică îl mai știu de preot. În afară de biserică nici atâta cinste nu i se mai dă, câtă se dă poate celui din urmă născut.

Constatarea fără incunjur a stărei reale, poate, doare. Poate mulți vor riposta: Hulești preoțimea! Ești preot și aduci blam corpului preoțimei!

Nu am ce face. Numească-se constatarea și blam, dar cuprinde purul adevăr. Și eu totdeauna am fost și sunt de credință, că e mai bine să cunoaștem materialul de aur și argint ce-i este trebuincios. Regelui îi plăcu vorba deschisă a acestui om de treabă: îi comanda de mai multe ori, urmarea ca de obicei îndemânarea lucrătorului și se bucura de frumusețea operei de artă. Dar într-o zi, când regele se găsea în atelier, văzu la giumărcăndu-se în toate chipurile, de câteori se uita la ele argintarul care lucra la fereastră. Regele minunându-se de aceeași vecinătate, oătu să nău pricina acestor strâmbături și află că femeile aolea erau nevasta și fata unui argintar bogat, care își arătau în acea chip omonar și și ciuda lor, față de favoroarea ce monarhu o acorda sârmanului lor tovarăș de breaslă. Argintarul nostru, la porunca orotitorului său, povesti și el cum aceste femeii urăsoase oătu să-l tulbure la muncă, și cum el nu se putuse răbda să nu sape o

De unde provin contrastele? Și care poate fi cauza înstrăinării poporului de păstor?..

Sunt de multe feluri înstrăinările, răcirile reciproce. Poate nici nu se pot resuma în câteva șire puse pe hârtie, pe fugite, cum sunt și expunerile mele de față. Oricât de multe ar fi ele, toate sau aproape toate se reduc la împrejurarea, că ținuta preoțimei moderne față de popor nu mai e ținuta preoțimei bătrâne, că păstorirea de acum s'a depărtat mult de bazele păstoririi vechi.

Avem mulți păstori adevărați pe sate, unii chiar însuflețiți, putându-se cu drept numără între apostolii celor mai nobile năzuințe naționale și biserecești ale societății noastre. Le putem numi satisfăcătoare. Și acestora însă li se întâmplă a-și auzi din partea poporului judecăți ca aceste: „Bine face și bine ne spune preotul nostru, dar este prea învățat!... Chiar de aceea, în multe nu se însuflețesc deplin, în urmează așa cum ar dori preotul.

Cetitorul acestor șire va da din cap, compătîmind, sigur, pe acel nefericit popor, care cutează a zice despre „popa” său, că este prea învățat.

Nu vrea să zică poporul, că învățătura preotului nu s'ar potrive pentru el. Har Domnului, am cam ajuns și cu poporul până acolo, să cunoască cât de cât foloasele științei, învățătorei. Mai mult! Și cea din urmă țărancă se bucură în sufletul său, când vede că are satul preot, care înseamnă ceva, care știe că și domni mari stau de vorbă cu el și țin cont de părerile preotului. Țăranul, zicând despre preot, că e prea învățat, îl judecă din acel punct de vedere, că vorbește prea abstract, în stil prea înalt; că îi dă povețe și învățături prea depărtate de realitatea sa, cari nu le poate apere și preface în proprii comori sufletești...

Frazeologiile sunt mare pacoste, dacă preoțimea nu se poate desbăra de ele.

Contra lor se îndreaptă critica țaranului. Cu cât un preot predică mai științific, și cu cât forma predărilor sale este mai plină de fraze împrumutate — ce nu le simte nici el, — și cu cât întrebunțează termini sau cuvinte mai înalte, cu atât și succesul real al propovedaniei rămâne îndărăt de succesul dorit.

Poporul vrea să primească *duh* din propovedanii, nu cuvinte seci ce sună fremd, dar curând se vede întocmai ca focul bengalic, care numai un moment luminează orizontul, apoi iar se stânge fără urme, căci nu e capabil de nici un efect durabil.

Aci află eu marea deosebire între preoții tineri și preoții bătrâni. Înaintașii erau oameni destul de simpli, căci toată școala lor era cetitul (scrisul mai puțin). Nici idee nu aveau deci de teorii, dogme abstracte, ori de adevăruri științifice, așa cum se predau astăzi prin seminarile teologice. Fiind însă dela natură isteți, multe lucruri bune cunoșteau din praxa vieții. Știința, de câtă puteau dispune, era prefăcută în sângele și carnea lor. Din duhul lor izvorea și cu duh o propagau mai departe; nu în fraze lungi și meșteșugite, ci nemăestrit, așa natural cum știe povesti omul care propagă comoara poveștilor și simțimentelor sale, în mijlocul celor napoiați și năcăjiți.

Să caute și preoții de azi a se cobori de pe pedestalul cel foarte înalt, vorbind poporului în graiul său simplu, predându-i lucruri de care are reală trebuință, și atunci e împlinită *una din cele mai principale condiții de a apropia sufletul poporului de sufletul lor.*

FOIȘOARĂ.

Din legendele neamului Hohenzollern

de St. O. Iosif.

Regele Frideric Wilhelm I, care în timpul domniei sale făcu foarte mult pentru întinderea și înfrumusețarea Berlinului, simțea o deosebită plăcere să urmărească liniștit viața și munca cetățenilor. Adeseori îmbrăcat în haine simple se strecura neunoscut pe străzi, arunca priviri cercetătoare prin fabrici, ba de multe ori intra în atelierile meșteșugarilor săraci, se lua la vorbă cu ei și făcea mare haz de răspunsurile bieților oameni.

În mai multe plimbări de acestea fu atras de hârnicia unui argintar, care locuia într-o căsuță cu un de luminat. Ateliera lui era în rândul de jos, și cum în zilele calde de vară luca cu ferestrele deschise, regele care într-o zi intră foarte vesel în odaia lui, punea să-l observe lesne. Toate prăvăliile de pe stradă erau închise, căci era un jun de sărbătoare; cu atât mai mult se minună regele de hârnicia argintarului.

Când îl văzu, neobositul meșteșugar se cam zăpăci de această vizită, dar dându-și seama că monarhu e în toane bune, își lua înima în dinți și răspunse desghetate la întrebările regelui care se interesa de

aproape de viața lui. Cu fiecare vorbă prindea tot mai mult curaj și îmbărbătat de zâmbetul prietenos al regelui, îi povesti ce greu îl apasă nevoile și cum e silit de multe ori să refuze lucrări, neavând bani ca să cumpere materialul de aur și argint ce-i este trebuincios. Regelui îi plăcu vorba deschisă a acestui om de treabă: îi comanda de mai multe ori, urmarea ca de obicei îndemânarea lucrătorului și se bucura de frumusețea operei de artă. Dar într-o zi, când regele se găsea în atelier, văzu la giumărcăndu-se în toate chipurile, de câteori se uita la ele argintarul care lucra la fereastră. Regele minunându-se de aceeași vecinătate, oătu să nău pricina acestor strâmbături și află că femeile aolea erau nevasta și fata unui argintar bogat, care își arătau în acea chip omonar și și ciuda lor, față de favoroarea ce monarhu o acorda sârmanului lor tovarăș de breaslă. Argintarul nostru, la porunca orotitorului său, povesti și el cum aceste femeii urăsoase oătu să-l tulbure la muncă, și cum el nu se putuse răbda să nu sape o

strâmbătură de-a lor pe una dintre tablele de friptură. Regele se hotărâ să pedepsească pisma argintarului bogat, așa cum răspălăti sârghiunța favoritului său sârman. Când lucrarea fu gata și serviciul oel nou, de aur, strălucia în sala de mâncare a palatului, bunul monarh porunci favoritului său să se mute din ulița unde sta într-o casă pe care i-o închiriasă de mai înainte. Casa cea veche și prăpădită fu dărâmată și în locul ei se clădi alta nouă, cu cheltuiala regelui. Între totul al doilea și al treilea, în mijlocul frontonului, fu așezat într-o fridă un cap de femeie a cărei figură se strâmbă îngrozitor.

Casa aceasta se poate vedea și astăzi în Berlin.

Cu toate că regele Frideric Wilhelm I. era dușman hotărât al minciunii și al oricărei prefăcătorii, poporul știe să povestească o mulțime de întâmplări minunate din vremea când era principe moștenitor și pe urmă rege. Una din aceste întâmplări este următoarea:

Era în ziua de 15 Iulie anul 1709. Peste zi fusese cald. Nouri de furtună se ridicase, dar se retraseră iarăși; o pălă groasă se lăsase peste castelul regal din Berlin.

Principele zăbovise la masa mai mult ca de obicei. Singur nu știa cum s'a întâmplat; dar i se păru că nu are destul

aer în încăperile palatului. Se plimba deci cu pași mari în sus și în jos prin odaile sale; mișcarea, își spunea el, are să-i facă bine.

Dar de data asta nici un mijloc nu izbuti să-l liniștească. Acum îl străbateau fiori, acum i se părea că i se aprinde sângele în vine. Se hotărâ, în sfârșit, să se culce; se desbrăcă și porunci să se stingă luminările, zicând totuș servitorului său să aprindă două lămpi de noapte și să le pună pe cămin. Apoi ceru să fie lăsat singur; spera să adoarmă în curând.

Dar, ca nici odată, îl cuprinse un fel de groază de care cerca în zadar să scape. Somnul nu venea; sângele îi clocoțea în vine. Clopotele din turnurile Berlinului bătău ceasurile douăsprezece.

De odată se auzi un fremăt oin-dat în horn. Era un freamăt și un fâjuit, care îl făcu să creadă că o cucuvea căzuse pe gura hornului. Prințul băgase de seamă de mai multe ori că asemenea pasări de noapte se rătăceau câte odată din grădina zoologică de lângă castel. La lumina lămpilor se încredință îndată, că o pasăre intrase în odăie prin gura hornului. Căci dinaintea grătarului, unde se făcea focul, stătea o dhanie, o pasăre mare — dar o astfel de făptură cum nu mai văzuse el nici odată. Nu era cucuvea, nici zoim și nici vultur. Semăna mai degrabă cu un corb, era însă cu mult mai mare.

Adunarea dela Iablanița.

Duminecă, în 9 Iulie nou, s'a ținut o adunare populară în comuna din graniță, Iablanița, (și nu în Mehădia, cum era proiectată). Adunarea a fost cercetată de câteva mii de oameni și a decurs în mod impunător.

Prezidentul adunării, dnl Dr. Ioan Sârbu, a rostit cuvinte calde la adresa fruntașilor sosiți din depărtări. A dat apoi cuvântul oratorilor, cari au vorbit despre votul universal și despre proiectele militare. Au cuvântat poporul domni: Dr. I. Suci, Dr. Al. Morariu, țăranul I. Văsiu din Satul-mic, Dr. G. Gârda, Dr. V. Bontescu, Dr. I. Marșeu, V. Goldiș, Dr. Aur. Vlad și Dr. St. C. Pop.

Adunarea a votat cu însuflețire următoarea moțiune:

Aderenții partidului național român din cercul electoral al Careneșului, întruniți în adunarea populară la Iablanița în 9 Iulie n. 26 Iunie v. 1911:

constată, că sistemul de guvernament inaugurat în Ungaria la 1867 susține și astăzi acea politică de distrugere, care bazându-se pe esoluvismul de rasă și clasă, încetușază forțele adevărate ale acestei țări și în special face imposibilă validitatea politică și culturală a poporului;

constată cu durere, că și actuala ocărnuire a țării neconsideră nu numai drepturile firești inalienabile ale poporului român, ci nesocotește chiar și cele mai elementare îndreptățiri ale limbii și obiceiurilor poporului român;

protestează cu toată hotărârea împotriva acestor stări de lucruri și pretinde necondiționată respectare a intereselor de existență națională ale poporului român din Ungaria, — pretinde ocrotirea imparțială a intereselor economice ale țărânimii române și reclamă pe seama poporului român în proporția jertfelor de sânge și avere, care le aduce pentru susținerea țării și mărirea monarhiei, convenitul drept de cuvânt în cârmuirea țării;

cer introducerea fără amânare a sufragiului universal, egal, direct, secret, fără restricțiuni tendențioase și cu votarea în comune, precum și o arondare dreaptă a cercurilor electorale, ținându-se seamă de relațiunile de naționalitate ale populațiunii din patrie, ca astfel fiecăruia popor din țară să-i fie dată putința a trimite în dietă deputați în raport cu numărul său;

protestează împotriva tendinței de a amâna și a lua dela ordinea zilei această reformă, fără de care este cu neputință să se poată inaugura un regim adevărat democratic, singurul, care ar corespunde exigențelor unei dezvoltări firești și sănătoase a țării în plină consonanță cu interesele de viață ale popoarelor, cari împreună constituiesc acest stat;

reclamă deplina garantare a libertăților publice, asigurarea liberului exercițiu al drepturilor cetățenești și escluderea radicală a tuturor actelor practice nelegale și anticonstituționale, cari înstăpânindu-se asupra întregului curs al vieții publice au otrăvit morală cetățenească și patriotismul;

regretă, că până acum nici un fapt de guvernament nu a dovedit, că ocărnuirea țării ar tinde în mod serios ori leal, să ducă la împlinire împăcarea națională și constată, că așa zisele inițiative de împăciuire ale unor bărbați de stat maghiari, cari recunosc și dănsii deja, că

Pasărea stete o clipă nemișcată, apoi își desfăcu aripile și ocolii în sbor odaia de câteva ori. În panoplia de lângă pat stărnau câteva pistoale; prințul puse mâna pe unul și voia să tragă în pasăre. Dar numai decot își schimbă gândul. Impușcătura ar fi pricinuit cea mai mare tulburare în palat. Atârnă deci arma la locul ei, nu strigă nici pe servitorul, care dormia în camera de alături, și începu să urmărească în tăcere mișcările ciudatului oaspe.

Curioasa pasăre se opri din sbor fără de veste. Se așeză pe o masă, care era aproape de patul lui Frideric Wilhelm și unde prințul avea obiceiul să-și lase pălăria princiară, bastonul și sabia. Așa făcuse și astăzi.

Și iată că tainica pasăre se prinse cu ghiarele ei toamai de pălăria prințului de coroană, lovind agrafa acesteia cu ciocul ei ascuțit și acutând parcă s'o desprindă.

În vreme ce însă prințul urmărea mișcările pasărei, se deschise fără de veste ușa camerei, unde se găsea garderoba prințului. Și ce să vezi! Mînuie peste mînuie!

Din cămară năvăliră șase piticii, toți cu bărbi lungi și cărunte. Dar ce însemna aceasta? Erau îmbrăcați în niște strae la fel ca strămoșii germanilor când purtau doliu, pălării și mantale lungi, albe, peste

chestiunea de naționalități este azi chestia de cea mai vitală importanță pentru Ungaria și că dela fericita soluție a acestei chestiuni depinde viitorul Ungariei, — numai atunci o să poată întîmpina din partea popoarelor nemaghiare convenita încredere și prevenire, dacă în loc de a încerca cu apucături paliative vor contribui sincer la promovarea în evoluția politică a patriei a aceluia mult dorit punct de întoarcere radicală în tratamentul chestiunii de naționalități, la acel punct, când prin fapte neîndoioase să se dea dovadă, că ocărnuitorii sunt pătrunși de adevărul, cumă justa și mulțămitoare și astfel singur posibila soluție a chestiunii de naționalități în Ungaria, numai și numai în spiritul sincerei păci și deplinei egalități de drepturi a popoarelor, care constituiesc țara și a adevăratei libertăți naționale, se poate înfăptui, până ce forțarea și pe mai departe a unei supremații artificiale, saturate de nenorocitul spirit al exclusivismului de rasă, va duce țara și întreaga monarhie spre prăpastie;

iar privitor la proiectele nouă militare își exprimă credința, că parlamentul actual în urma structurii sale nu poate fi chemat să pună această nouă sarcină asupra poporului, care este formal exclus din legislație — și chiar în interesul armatei și al monarhiei protestează împotriva năzuinței de a introduce și în armată practicile de maghiarizare în socoteala limbii și a ființei naționale a celorlalte popoare, care toate împreună susțin și apără această monarhie, în fine își exprimă aderența neclintită la programul național român și depun deplina lor încredere în comitetul central al partidului, accentuând totodată necesitatea imperativă a celei mai strânse solidarități și a acomidării tuturor aderenților sinceri ai partidului unei stricte discipline de partid.

Din România.

Inchiderea Sfântului Sinod.

Membrii Sf. Sinod al României s'au întrunit Sâmbătă în ultima ședință din sesiunea actuală. Ședința a fost prez dată de I. P. S. Sa Mitropolitul primat Atanasie Mironescu. La ședință au luat parte și dnl C. C. Arion ministrul cultelor și D. Boroiu, administratorul Casei bisericii. După îndeplinirea formalităților obișnuite I. P. S. Mitropolitul primat Atanasie a ținut o cuvântare, mulțumind membrilor sinodului pentru hotărârea de achitare, și dorind ca biserica noastră să iasă învingătoare din greutățile ce au venit asupra-i. Toți membrii sinodului, precum și ministrul de culte, au felicitat pe I. P. S. Sa pentru achitare și i-au sărutat mâna. Dl C. C. Arion a cetit apoi decretul de închidere a sesiunii sinodale.

Demisia Mitropolitului Atanasie.

I. P. S. Sa Mitropolitul Primat Atanasie Mironescu a plecat Luni la Sinaie, iar Marți dimineața la orele 11 a fost primit în audiență de Maiestatea Sa regele Carol.

Puțin mai înainte dl Titu Maiorescu, președinte ad-interim al consiliului, fusese primit de suveran.

În timpul de audiență I. P. S. Sa Mitropolitul a comunicat regelui, că este hotărât să demisioneze. Regele a primit demisiunea.

care le cădea până la picioare un zăbranie suptire. Fiecare avea în mîna de-aptă câte un par. Cu arma aceasta amenințară ei pasărea neagră care ciupea cu îndărjire cocarda dela pălărie, și văzând că nu pot s'o alunge de acolo, năvăliră asupra ei cu toții.

„Care va să zică, există duhuri!“ — își zise prințul și un fior de spaimă îl străbătu văzând lupta disperată a piticilor cu încăpăținată dihanie. Abia acum se hotărî Frideric Wilhelm să cheme pe servitorul său. Acesta apărui numai de cât. Dar cum deschise ușa dela iatac, un vânt rece outhieră iatacul și par'că intrase în pământ atât piticii cât și pasărea.

Servitorul însă găsi pe stăpânul său foarte tulburat; prințul de coroană era plin de nădușeală și tremura. Frideric Wilhelm povesti îndată ce văzuse. Servitorul căută, nu e vorba, să liniștească pe prințul și să-l încredințeze că totul a fost un vis numai; acesta însă răspunse, că știe să deosebească un vis de un fapt adevărat. La urmă fu chemat deoforul și prin îngrijirile lui, prințul se refăcu sănătos. Totuși regina Wilhelm I a susținut totdeauna, că arătarea aceasta e un fapt adevărat și că n'a fost amăgît de o simplă năluire...

Nu mai încapă îndoială, e vorba de o stare bolnăvicioasă în care se găsea fiul de împărat. Totuși această arătare ciudată poate avea un înțeles mai adânc.

Textul acestui act este, în întregime, următorul:

Sire, Am căutat în toată viața mea să urmez drumul cel drept, împlinindu-mi conștiința datoriei și slindu-mă să slujesc cu o sârbie și credință bisericii, țării și tronului.

În timpul din urmă, în turburarea ce amenința să sdruncine Sf. noastră biserică, am crezut de datoriei mele să stau neclintit la postul meu și să apăr prestigiul bisericii și al scaunului ce ocup.

Cu aceasta socotesc, că trebuie să se încheie rolul meu.

M'am oprit la ideea aceasta cu adăncă mâhnire; fiindcă am avut totdeauna cea mai mare râvnă de a sluji bisericii, careia am închinat cu dreg toată puterea mea de muncă și toată viața mea. Dar, sunt covârșit cu totul de suferințele și amărăciunile ce am îndurat.

De aceea, cu cel mai profund respect Vă rog, Sire, să binevoți a primi demisiunea mea din demnitatea de Mitropolit Primat, ce, din mila lui Dumnezeu și cu voia țării și buna primire a Maiestății Voastre, ocup în biserică.

Rămân pururea recunoscător Maiestății Voastre pentru atâtea dovezi de bunăvoință ce mi-ați arătat în timpul păstoriei mele ca Mitropolit Primat și mai înainte ca Episcop.

Câte zile îmi va mai dăruî milostivul Dumnezeu, voi înălța la scaunul îndurării Sale rugăciuni fierbinți pentru sănătatea și îndelungarea vieții Maiestății Voastre, a Maiestății Sale Regine și a întregii familii Regale.

Nu mai puțin mă voi ruga pentru propășirea și mărirea patriei, precum și pentru pacea și înflorirea Sf. noastre biserici.

Sunt, cu cel mai profund respect, Sire, al Maiestății Voastre prea plecat și prea supus servitor

28 Iunie 1911.

† Atanasie Mitropolit Primat.

Din despărț. „Asociațiunii“.

Convocare.

P. T. Membri ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ din desp. Abrud-Câmpeni, precum și toți sprijinitorii cauzei culturale se invită a participa la adunarea cercuală ce se va ținea Duminecă în 30 Iulie n. 1911 la orele 11 a. m. în școala profesională gr. or. română din comuna Abrudsat cu următorul

Program:

1. Participarea la serviciul divin.
2. Deschiderea adunării cercuale.
3. Raportul despre activitatea comitetului cercual, raportul casarului și statuirea bugetului pe 1911/12.
4. Alegerea unei comisii pentru încasarea taxelor și înscrierea de membri noi.
5. Disertațiuni populare, anunțate directorului cu 5 zile înainte de adunare.
6. Eventuale propuneri, făcute conform statutelor.
7. Alegerea a 2 delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunii“ la Blaj.

La germani pălăria au fost din vechi vremuri semnul sau simbolul puterii — în împrejurarea aceasta simbolul maiestății regale. Corbul sau pasărea de noapte este icoana acelor puteri necurate, care căntau să roadă „stâncă de bronz“, pe care după cum spuse odată principele de coroană, voia el să întemeieze regalitatea. Și dușmani cari o săpau pe ascuns erau destui. Piticii sunt duhurile ocrotitoare ale casei Hohenzollern.

Cam în felul acesta ar fi trebuit să explice această arătare vre-un talmaci, dacă ar fi fost întrebât; dar principele era un om temător de Dumnezeu și care pentru nimic în lume n'ar fi călcat poruncile sfinte scripturi.

Domnia lui a fost luminoasă și netulburată de vedenii. Nici chiar „zâna albă“ nu se mai ivi în castelele din Berlin, câtă vreme ținu domnia acestui mare rege, și aceea a fiului său și mai mare ca dânsul. Cu toate acestea oamenii din vremea aceea povestesc despre oare cari semne rele, ce s'ar fi arătat în cele din urmă zile ale vieții sale.

Se spune astfel, că în ajunul morții sale calul său favorit, care până atunci fusese sănătos și teafăr, a fost găsit mort în grajd.

S. Verificarea procesului verbal și încheierea adunării.

Din ședința comitetului cercual, ținută la 19 Iunie 1911.

Romul Furduiu
direct. desp.

Demetriu Goia
secret. desp.

Conferențele învățătoarești.

Invățământul economic în școala populară
de Ioan Pascu, inv. în Codlea.

Una dintre cele mai izbitoare deosebiri dintre un popor cult și unul mai puțin cult este hrana lui. Cu cât un popor este pe o treaptă culturală mai înaltă, cu atât vom găsi la el o bucatărie mai bună, și invers. Igiene și experiența ne învață, că numai un corp binehrănit este capabil de o muncă intensivă, și că numai din o hrană substanțioasă și bine pregătită își poate corpul omenesc extrage forțele necesare pentru muncă. Deasemenea e știut că corpul omenesc negăsind destule substanțe nutritive în nutremântul dat lui, se consumă însuși pe sine și, că numai un nutremânt bine pregătit și gustos se poate mistui ușor. Un om hrănit rău, nu e nici odată binehrănit este capabil de o muncă intensivă, și că numai din o hrană substanțioasă și bine pregătită își poate corpul omenesc extrage forțele necesare pentru muncă. Deasemenea e știut că corpul omenesc negăsind destule substanțe nutritive în nutremântul dat lui, se consumă însuși pe sine și, că numai un nutremânt bine pregătit și gustos se poate mistui ușor. Un om hrănit rău, nu e nici odată binehrănit este capabil de o muncă intensivă, și că numai din o hrană substanțioasă și bine pregătită își poate corpul omenesc extrage forțele necesare pentru muncă.

Fie-cine dorește să fie bine dispus, dacă nu se poate totdeauna, baremi din când în când; și dacă hrana nu-i poate da această bună dispoziție, își ia refugiu la rachiu. E constatat, că cea dintâi și mai mare cauză a alcoolismului este lipsa de hrană bună. Bea omul ca să aibă poftă și să poată mânca orice, însă dela un timp îi trebuie atâtea alcool, pentru ca să-i vie pofta de mâncare, încât adoarme flămând, cu sticlota dinainte. Bețivul e gata, ear urmările le știm cu toții.

Astăzi când pentru a putea trăi se cere o muncă intensivă, cu trupul și cu mintea, și când alcoolismul se întinde tot mai mult în poporul nostru, ni se impune a căuta toate mijloacele pentru a deprinde poporul la un nutremânt mai bun și mai rațional. Dacă vom pune însă o bucatăriească, cât de bine pricepută, să ne pregătească mâncări gustoase fără nici un fel de zarzavat, ne va răspunde, că nu se poate, căci el dă aroma și bunul gust oricărei mâncări; ear dacă vom consulta o carte de igienă asupra însemnății legumelor ca nutremânt, vom găsi că în nici unele dintre alimente nu se află sărurile nutritive în așa măsură și așa de potrivit combinate și deci asimilabile, ca în legume. Ear asupra însemnății sărurilor și înfăinței lor asupra formării oaselor, creierului, nervilor și preste tot asupra întregului corp, precum și asupra funcționării diferitelor organe nu mai încapă nici o îndoială. Dintre toate alimentele omenesti mai multe săruri nutritive conține: mazărea, fasolea, ovășul, spanacul și nuiele. În 100 gr. de mazărea găsim: hidrate de carbon 52 gr., albumin 23 gr., săruri nutritive 3 gr., grăsime 1 1/2 gr., apă 15 gr., materii nemistabile 6 gr. (după Dr. Anna Fischer Dückelmann). Vedem deci că nu numai săruri, ci toate substanțele necesare nutririi le aflăm în legume. Cu toate acestea, importanța lor constă mai mult în conținutul lor de săruri. Dr. Lasmann zice, că sărurile sunt asimilabile în corp numai din combinațiuni organice, ear despre varză, carfiol, salată etc. Dr. Anna Fischer Dückelmann în cartea de aur a fenicilor zice: „Din cauza conținutului potrivit de săruri nutritive și fibre toate varzoasele influențează tot așa de bine asupra calității sângelui, cât și asupra funcționării intestinului, dacă s'ar consuma din ele mai mult și mai regulat, multe din boalele cronice de sânge n'ar putea obveni“. — Iar ceva mai departe vorbind despre lipsa de grădini și despre cultivarea defectuoasă a lor zice: „Urmarea acestei defectuoase cultivări a grădinilor și a consumării de legume este, că populațiunea consumă numai nutremânt unilateral, în care precumpănesc mai cu seamă cartofi și carnea rea, alcoolul și cafeaua, ca iritante, nu lipsesc. E clar că în astfel de împrejurări ou tot aerul orat și cu tot ținutul bogat în păduri, totuși obvin stări bolnăvicioase“.

Din acestea putem vederi, nu numai că legumele dau gust bun diferitelor mâncări, ci că ele înșile sunt nutremântul cel mai sănătos, gustos și eficient. Este deci de mare însemnătate pentru popor a-l deprinde cu cultivarea legumelor.

Pentru a putea găsi mijloacele prin cari să putem îndemna poporul a cultiva legume, trebuie să căutăm mai întâi, cari sunt cauzele, pentru cari nu le cultivă? Delaturate cauzele, scopul este aproape ajuns.

O cauză însemnată, pentru care poporul nostru nu cultivă legumele îndeejuns, este nepriceperea de-a le întrebuița și de-a le prețui ca aliment.

Dacă ne vom da puțin seama asupra hranei țăranelor noastre, nu vom face constatări chiar triste. Țăranul nostru, în general vorbind, se nutrește cu alimente destul de nutritive: laptele, brânza, ouăle, carnea și legumele nu sunt streine în bucătăria țăranelor și toamă acestea sunt cele mai de seamă alimente omenești, pe lângă pâine și mămăligă. Așadar asupra materiei din care se compune hrana țăranelor n'avem mult de obiecționat, cu atât mai mult vom avea însă de obiecționat asupra pregătirii și variațiunii acestora. Sunt timpuri, când țăranul nostru se nutrește aproape numai cu un fel de mâncare, d. e.: în dulcele Crăciunului se hrănește aproape numai cu carne de porc; în postul Paștilor e sezonul fasolii verzi s. a. m. d. Impărțirea aceasta nu corespunde cerințelor igienice. Nici un aliment nu conține materiile nutritive în raportul cerut de corpul omeneș; iar corpul asimilează numai ceea ce îi este necesar și într'un raport hotărât. Dintr'un nutremânt bogat în albumin de la o vreme nu mai estreg decât atât albumin, câte săruri, hidrosarbure și grăsime îi poate da în raport cu albuminul; ce e prea mult nu-l folosește. Nutrinde-ne deci numai cu un fel de nutremânt, o mare parte din substanțele sale nutritive vor rămâne nefolosite, ceea ce pentru corp este un neajuns, ear pentru noi o pagubă. Deci combinarea rațională a nutremântului și variațiunea lui este o cerință cardinală pentru nutrire. Diferitele alimente trebuie să se întreacășă imprumutat.

(Va urma.)

Donațiuni.

(Urmare.)

Pentru fondul jubilar de 25 de ani dela înființarea școlii civile de fete o internat a Asociațiunii, au intrat încă următoarele donațiuni dela binevoitorii și absolvenții acestei școli:

Virginia Manta n. Stănilă 5 cor., surorile Aurora și Eugenia Barbu 20 cor., Victoria Cornean m. Dr. Badițian 10 cor., Elisaveta Florea 5 cor., Alexandrina Iancu 3 cor., Margareta Barbu 5 cor., Gabriela Popovici 8 cor., Octavia Perian 3 cor., Elena Coca 10 cor., Aurelia Pop n. Cosma 20 cor., Elena Roșca 5 cor., Elvira Bobicescu n. Răuț (100 Lei) 94.70 cor., Meletie Răuț, prof. în R. Vâlcea (100 Lei) 97.40 cor., Ana Seltea (curs compl.) 7 cor.; Dela concertul jubilar din 28 Iunie 1911 a intrat 264.14 cor., Silvia Piso 3 cor., Constanța Broșu 5 cor., Lucreția David m. Dr. Mișca 10 cor., Eleonora Lobotțiu (cl. IV civ.) 3 cor. 17 fil., Ana Crețu (cl. III. civ.) 6 cor. 84 fil., Anuța Todea 45 cor., Cornelia Stoica 20 cor., Adelina I. Vulcu 25 cor., Livia Ilie (cl. III. civ.) 9 cor. 52 fil., și Lucia Hosszu (cl. IV. civ.) 2 cor. 74 fil. — Cu suma precedentă: 3,622 cor. 63 fil. și o acție à 200 cor.

Direcțiunea școlii exprimă profundă mulțămire și roagă oror. redacțiuni ale ziarelor române să reproducă această dare de seamă.

(Va urma.)

Conferențe învățătoarești.

Convocare.

În senzal circulariului Preav. Consistor Arhidiecezan Nr. 1846 Școl. a. o. convocă la conferința tractuală învățătoarești și catihetii gr. or. români din acest tract pe Vineri și Sâmbătă în 14 și 15 Octob. v. e. o. în biserica de aici.

Program:

1. Vineri la 2 ore, după chemarea duhului sfânt, deschiderea conferinței.
2. La apelul nominal se prezentează darea de seamă în scris, despre activitatea extrașcolară, de fiecare învățător, care se predă comisiunii de 3
3. Constituirea conferinței.
4. Citirea rezoluțiunii consistoriale nr. 12.115 Școl. 910.
5. Alegerea comisiunii de trei pentru alegerea temelor conferinței viitoare.
6. Disertațiune, despre Manualele din religie și cele mai bune cărți de metodică a religiei, de Ilie Beleuș, prof., catihet la gimneziu și școlile străine din Făgăraș, recensent Vincențiu Monea, inv. Toderița.
7. Despre educațiunea religioasă în școală și biserică etc. (vezi circ. consistoriului nr. 1846 Școl. a. o.), de Vincențiu Grama, paroh și catihet în Râșnor, recensent Il. Comăș, invăț. din Mândra.
8. Darea de seamă despre mișcarea pedagogică literară la Români în 1910/11, de I. Paiou, rec. N. Bologna.
9. Studiu asupra materialului cl. I. din religie după plan 909 sau 1911, de Ioan Drugă și o lecție practică pro cl. I.
10. Studiu asupra materialului din religie cl. I., de G. Vas, paroh.

11. Studiu asupra materialului din religie cl. III., de Mateiu Răduț, paroh, catihet și o lecție practică pentru cl. III.

12. Studiu asupra materialului din religie pentru cl. IV., de Lazar Sbrănciu, după planul de învățământ 1909/911.

13. Studiu asupra materialului din religie pentru cl. V.—VI., de Alex. Popa, paroh catihet și o lecție practică.

14. Raportul comisiunii de trei asupra activității extrașcolare a învățătorilor și prezentarea programei conferinței viitoare. Recensent la studiu de sub pt. 9 din program este Chirion Adămoiu, învățător; la cel de sub p. 10 Vasile Mușat, paroh și catihet; la cel de sub p. 11 Iosif Martin, paroh și catihet; la cel de sub p. 12 Nicolae Bărbat, învățător; la cel de sub p. 13 Iosif Cațavei, paroh și catihet în Lisa.

Făgăraș, 12 Iunie 1911.

Nicolae Borzea
protopop.

NOUTĂȚI.

Serbătorirea dela Brașov. La banchetul de adio, organizat Mierouri în onoarea distinsului profesor al școlilor brașovene, Andrei Bărbăntu, s'a intrunit în restaurantul „Transilvania” un public ales și numeros, ca să-și manifesteze sentimentele de simpatie și admirație pentru un iubit dascăl și fruntaș al neamului. Faptele multe și frumoase ale sărbătoritului au fost scoase la iveală atât de părintele protopop Dr. V. Saftu, care a prezidat banchetul, cât și de ceilalți oratori ai sării. Au cuvântat dñii: V. Onițiu, A. Vlaicu, N. Bogdan, R. Frateș, I. Lengeru, cărora într'un discurs mai lung și emoționant li-a răspuns dl Bărbăntu, închinând paharul în onoarea școlilor noastre brașovene. A fost o serbare dintre cele mai reușite.

Dela cassa arhidiecezană Dl Dr. Ioan Pop, medic colonel militar în pensie, a solvit cassei arhidiecezane 100 cor. pentru fondul cultural arhidiecezan și 50 cor. pentru catedrală.

Dela Asociațiune. Sub conducerea dlui A. Bărbăntu, vicepreședinte, s'au intrunit astăzi Vineri secțiunile științifice literare ale Asociațiunii. Ședințele secțiilor urmează.

Pentru nenorociți. Majestatea Sa a dăruit 100.000 cor. pe seama celor nenorociți prin cutremurul de pământ dela Keckskemét.

Vilegiatură. Secțiunea „Sebeș” a reuniunii carpatine ardelenice organizează și în vara aceasta, în lunile Iulie și August, o circulațiune regulată între Sebeșul-săseș și colonia dela Bistra. Trăsura pentru oaspeți și escursionisti pleacă în fiecare Marți și Vineri dimineața la orele 6 din Sebeș, dela prăvălia negustorului Ioan Rulki și sosește la Bistra pe la orele 7 seara. Taxa de persoană (pentru membri ai reuniunii) este 7 cor. 80 bani, sau 11 cor. pentru un bilet tur și retur, valabil opt zile.

Jubilul unui internat. Internatul orfelinat, întemeiat de Reuniunea femeilor române din Brașov, și-a serbat Duminecă în 9 Iulie n. jubileul de 25 ani și activității sale. Serbarea s'a început cu serviciul divin oficiat în biserica Sf. Adormiri în cetate, și s'a continuat în sala festivă a gimneziului nostru. Președinta, dna Maria B. Bărbăntu, în cuvântarea de deschidere, a făcut istoricul înființării internatului, arătând însemnătatea așezământului pentru cultura națională română a femeilor. O eleva a recitat poezia de A. Bărbăntu, Orfana, după care profesorul dl A. Bărbăntu a rostit un discurs despre necesitatea înființării unei școli civile românești de fete în Brașov. A vorbit apoi părintele protopop Dr. V. Saftu. Câteva coruri, executate de elevele internatului, au terminat serbarea jubilară.

Prelegeri populare. Despărțământul IV. „Sebeș” al Asociației organizează în vara aceasta un ciclu de prelegeri populare pe satele din împrejurime. Prelegerile se țin în următoarele comune: Călnic Săsciori, Cat (16 Iulie Vințul de jos (23 Iulie), Laz (30 Iulie), Șogag (2 Aug.), Răhău (6 Aug.), Loman (13 August), Căpâlna (19), Strugar (20), Petrifalău (27 Aug.), Pianul de jos (3 Sept.). Vor ținea prelegeri domni: Dr. Seb. Stanoa, A. Cosoiu, Ios. Goia, G. și A. Tatar, Dr. A. Moga, Eug. Pecurar, Dr. D. Stefan, Dr. E. Curta, A. Lădu, Dr. N. Lazar, A. Duvies, I. Ghișe și C. Oancea.

Profesura lui Apponyi. Ministerul de culte și instrucțiune publică anunță concurs pentru ocuparea catedrei universitare de drept public ungar la facultatea juridică din Budapesta. Concursul publicat însemnează, că ministrul respinge propunerea consiliului universitar de a chema pe Apponyi la ocuparea acestei catedre. Apponyi a declarat unui raportor ziarist, că nu va lua parte la concurs.

Tablou de fotografii. Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român își va ținea în luna lui August o. adunarea generală jubilară la Blaj. Din acest rar prilej, despărțământul Blaj luând în programul sărbătorilor și aranjarea unei expoziții culturale a Blajului și void a prezenta în iconă fidelă trecontul Blajului, — a hotărât să expună într'un tablou fotografiile tuturor bărbaților distinși, ieșiți din școlile Blajului, precum și produsele activității lor pe tărâmul literar. În șirul acestora se va da loc cuvenit și acolora, cari au contribuit la ridicarea așezămintelor culturale din Blaj.

Bani falsificați tot mai circulează și în orașul nostru. Organele dela poliție înștiințează publicul să fie băgător de seamă la falsificatele de nickel și argint. Monetele acestea sunt mai ușoare, mai șterse, mai puțin lucitoare, decât cele veritabile. — Ministrul de finanțe dă un premiu de o mie de coroane persoanei, care va mijloci arestarea falsificătorului acestui tip de monete.

Inundațiuni. Ploile din zilele trecute au pricinuit răvârșirea apelor în număr oase ținuturi, atât în Ardeal, cât și în Bucovina și România. Oltul a inundat toate locurile dela Șepși-Sângeorgiu și a făcut în sămănături pagube uriașe. În Valea-Murășului, dela Reghin până la Toplița, tot ținutul dealungul râului este sub apă, s'au prăbușit mai multe poduri de ale căilor ferate. — Apele Prutului au făcut mari stricăciuni în România și Bucovina; s'au înecat în valuri și câțiva oameni.

Promovare. Dl Iosif Comes a fost promovat la universitatea din Cluj doctor în științele medicale.

† Dumitru Dobre, student în clasa a șaptea gimn., în etate de 19 ani, după un morb îndelungat, împărțit cu sfintele Taine, a decedat Sâmbătă în 1 Iulie a. o. Il deplânge văduvul seu tată Vasile preot, frații Ioan, învățător, Vasile, student, surorile Eleonora, Maria, Aurelia și bătrânul seu moș Ioan Stănescu. Rămășițele pământești ale răposatului s'au înmormântat în cimiterul ort. rom. din Căpâlna. Odihnească în pace!

Meseriașii sibiieni și catedrala. În Duminecile și sărbătorile din cursul lunilor de vară, când elevii seminarului „Andreian” sunt în ferii, cântările liturgice în biserica catedrală le execută, ca și în anii trecuți, bravul cor bigericesc al Reuniunii meseriașilor români din Sibiu, de sub conducerea zelosului dirigent Candid Popa. Această faptă creștinească a meseriașilor noștri, prin care se contribuie la ridicarea cultului dumnezeesc și la edificarea credincioșilor noștri, este de toată lauda și ar fi vrednică de imitat.

Șezătoare culturală aranjează despărțământul Noorich al Asociațiunii, Duminecă, în 23 Iulie n. în comuna Săscuș la orele 11 a. m. Cu ocazia aceasta dl A. Cossino va ținea o conferință despre albinărit. Comitetul invită prin aceasta pe dñii vicepreședinți ai șezăturilor despărțământului a participa la intruire o cât mai mulți fruntași din comunele lor. Comunele aparținătoare sunt: Alțina, Bendorf, Chirpăr, Cornățel, Fofeldea, Cichindeal, Ghijeasa-inf., Ghijeasa-sup., Hozman, Ilimbav, Marpod, Noorich, Nucet, Răvășel, Săscuș și Vurpăr.

Străinii în Japonia. Conform datelor mai nouă, în anul trecut au vizitat Japonia 12 mii de străini, cu deosebire americani, englezi și ruși.

Mehanicii Monda și Stanciu, cu bogate cunoștințe în brânșă lăcătușeriei, câștigăte într'un lung șir de ani în străinătate, au deschis de curând în Sibiu (Viemarkt Platz Nr. 4, Târgul vechiu al vitelor) un atelier de reparaturi de: motoare, automobile, batoze, locomobile, merl, mașini speciale de sămănat, de secerat, de cosit, pluguri ș. a. Cum lucrările executate în atelierul mehanicilor noștri Monda și Stanciu sunt solide, Reuniunea meseriașilor români sibiieni apelează în folosul lor la sprijinul publicului nostru din Sibiu și împrejurime.

Monografia comunei Ilia-murășană. Dl Victor Tordășianu, originar din Ilia-murășană, cu prilejul sărbătorilor culturale ținute la Sf. apostoli Petru și Pavel în comuna numită, a oferit despărțământului „Asociațiunii” de acolo 50 cor., drept contribuție la un premiu care să se deearne pentru cea mai bună monografie a comunei Ilia-murășană.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de moți aplioați la meserii, dl P. Săbău, cleric, a administrat cor. 9.21, dăruite de clericii: Ambrosie Săciu, Alex. Fugăță, Leon Blaga, Vas. Oana, Vas. Popa, George Dămian, Valer Pușcariu, Silviu Andreica, Ost. Stoichita, Nic. Iosof, Victor Iacob, Const. Medrea, Pav. Streulea, Horia Filipescu din curs III., V. Stoicaneu, N. Vidrighin, Iosif Pop, din curs II., câte 20 bani; Vasile Petrascu, Simeon Turtes, Dorif Șateu, Ioan Chiș, din curs III. câte 30 bani; Aurel Popa 25 bani, N. Lazar 40 bani, din curs III.; Iuliu Bogdan, Ioan Magda și Eug. Saftu, din curs II., câte 50 bani; Damaschin Ioanovici, Petru Chiroa, din curs II., câte 1 cor. și N. N. S. 40 bani; mai departe Dr. Cornel Popescu, protopresb. (Hațeg), 5 cor.; Costi Pop, funcționar la „Albina”, 4 cor.; Vasile Dama, protopresb. (Cetatea de piatră), George Ciupe, par. (Baba), Wilhelm Auerlich, fotograf, câte 1 cor.; George Maier par. (Toplița) 2 cor.; Ioan Dure, sodal lăcătuș, 20 bani. Cu interesele de cor. 2.72, capitalizate, starea fondului e cor. 883.67. Pentru prinos aduce sincere mulțămite, pentru comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”: Victor Tordășianu, președinte.

Petrecere în Reghin. Direcțiunea băncii populare „Cerbule”, cu concursul tinerimii române din Reghin și împrejurime, organizează o petrecere de vară, Joi în 10 August n. în pavilionul din parcul orașului Reghin. Prețul intrării: de persoană 2 cor., de familie 4 cor. Inceputul la 8 ore sara.

Petrecere în Săcădate. Corul țăranelor din Săcădate invită la concertul care-l va da Duminecă, în 16 Iulie st. n. 1911, în școala română greco-orientală din Săcădate. Inceputul la orele 7 și jum. sara. După concert urmează dans. Prețul de intrare: De persoană loc. I. 1 cor. 80 fil., loc II. 1 cor., loc de stat 60 fil.

Petrecere în Ocna. Direcțiunea băilor din Ocna-Sibiului aranjează Sâmbătă, în 15 Iulie n. 1911, în salele dela băi un concert împreună o dans, la care se invită publicul. Intrarea 2 cor. de persoană, 5 cor. de familie. Inceputul la orele 9 seara.

Cărți și reviste.

Transilvania. Revista Asociației a apărut Nr. III. pe Mai și Iunie 1911 cu următorul cuprins: Iosif Popovici: Monografia comunei Șeghiște. Oct. C. Tăslăuanu: Organizarea economică a țărânimii. Dr. Onisifor Ghiba: Contribuții la istoria școlilor noastre. E. Hodoș: Descănțele din Binat. Eugen Gagyi de Etéd: Documente istorice: Regulatio Diocesis Transilvanicae Disunitae anno 1805. Oct. C. Tăslăuanu: Bibliografia publicațiilor românești din Ungaria pe anul 1910. Însemnări: Inscriptii romane necunoscute în proprietatea Muzeului Asociației, de Nicolae Sulioș. Revoluția lui Horia, de Oct. C. Tăslăuanu. Partea oficială: Procese verbale: Ședința VII a a comitetului central, ținută în 18 Mai 1911. Ședința a VIII-a comitetului central, ținută în 17 Iunie 1911. Ilustrațiuni.

Luceafărul. Nr. 13—14, 1911, a apărut cu următorul sumar bogat și variat: O. C. T. Grigorescu. Șt. O. Iosif: Cântecul mării (poezie). Em. Gârleanu: J. Vișta e un vis: I. Boroia: Sonete (poezie). I. Chiru Nanov: Țiganul. Maria Cuțan: O mamă sfântă. Note de dram (poezii). Livia Rebreanu: Intinde-mi mâna (poezie). D. N. Ciotori: Poveste nouă. A. Călugăru: Barcarolă (poezie). P. Pădure: Cântec (poezie). Romul Vuia: Cântec (poezie). V. Cioflec: Pășania lui Lezăr. Dări de seamă: Ilarie Chendi: Eugeniu Ștefănescu-Est: Poeme; C. S. Făgetel: Copiii Noptii. T.: C. Mikszát: Cavalerii, trad. de L. Rebreanu; I. Mateiu: Preoțimea românească-ardeleană în veacul al XVII-lea. Cronică: Anul al X-lea. Dați-ne monografiile scriitorilor noștri. Țărânisul literar în discuție. Dl Grigorevitz. Alexandri și Grénier. Studii științifice. Școala „Asociațiunii”. Un poem de C. Negruzzi. Sorisori inedite de Niță Popovici. Turneul Bărsan. N. Iorga. Un umorist ardelean. Hore și chiuiri din Bucovina. Poșta Red. Bibliogr. Ilustrațiuni: Grigorescu: Portret, Bălcu la Bacău, Intercarea dela bălău, Ovreiu din Galizia, Așteptându-l, La pășune, Gânduri de primăvară.

CONCURS.

Pentru liferarea de:

1. Pâne de grâu curat.
2. Franzele făcute din făină de grâu curat cu lapte.
3. Făină de grâu curat numărul 2 și 3.
4. Carne de vită.
5. Carne de vițel.
6. Carne de porc și
7. Unsoare de porc, toate de prima calitate pentru alimentarea alor 220—250 elevi dela seminarul arhidiecezan teologic-pedagogic gr-ortodox român din Sibiu în anul școlar 1911/12.

Doritorii de a reflecta la vreauna din acestea poziții, să-și înainteze ofertele în scris, provăzute cu timbru de 1 cor., și sigilate, până în 29 Iulie (11 August) inclusive la subscrișul unde vor afla mai deaproape și condițiile speciale pentru încheierea contractului, precum și alte informații necesare.

Ofertele intrate după termenul fixat în acest concurs, nu se vor lua în considerare.

Tot în acest termen se pot înainta în scris oferte pentru resturile de mâncare dela mese și dela culină.

Sibiu, în 10 Iulie n. 1911.

Aurel Popovici
econ. sem.

(229) 1—3

Licitațiune minuendă.

Parohia gr.-or. Rodbav (Nádpatak) dă în întreprindere zidirea unei sale de învățământ în licitația ce se va ținea în 23 Iulie a. c. st. n. la 2 oare, în edificiul școlii române din loc.

Prețul de strigare 1800 cor.

Condițiile se pot vedea la oficiul parohial.

(239) 1—2

Petru Cațaveiu
paroh.

„Albina“

instituit de credit și de economii în Sibiu

Publicațiune.

In sensul art. de lege XXXVI din a. 1876 §. 29.

1. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune cu ziua de 30 Iunie 1911 : face K 9.340.000—
 2. Pretenziunile institutului de imprumuturi hipotecare, cari servesc de acoperire a acestor scrisuri fonciare sunt de „ 11.172.631-04
 3. Valoarea hipotecelor luate de bază la susnumitele imprumuturi hipotecare este de „ 41.992.579—
 4. In sensul §. 97 din statute „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciare este de „ 500.000—
- acesta e indus în cont separat și plasat în următoarele efecte publice:
Nom. K	4,200—	Sorti de stat din 1860 cu 4%
„	5,800—	Obligațiuni cu premii ale băncii ung. hipot. cu 4%
„	5,000—	Sorti de ale imprumut. pt. regul. Tisei cu 4%
„	1,400—	Sorti de ale imprumut. pt. regul. Dunărei din 1870 cu 5%
„	5,000—	Obligațiuni cu premii de ale institut. austr. priv. de credit fonc. cu 3%
„	84,000—	Scrisuri fonciare Ungar. Landes-Central-Sparcassa cu 4 1/2%
„	18,200—	Scrisuri fonciare Pester ungar. Commercial-Bank cu 4 1/2%
„	100,000—	Scrisuri fonciare Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár cu 4%
„	110,000—	Obligațiuni comunale Pester ungar. Commercial Bank cu 4%
„	200,000—	Obligațiuni comunale Pesti hazai első takp. egyes. cu 4%
„	4,000—	Acțiuni de ale Institutului de credit fonciar pt. proprietarii mici din Ungaria cu 5%

Sibiu, 6 Iulie 1911.

(242) 1—1

Direcțiunea.

Redactor responsabil Teodor V. Păcășian,

Nr. 260/1911.

(188) 1—3

Concurs.

Sistemizându-se în parohia Vurpăr (cl. II) post de capelan cu drept de succesiune, pe lângă parohul Ioan Stanca, prin aceasta, se escrie pentru acel post concurs, cu termen de 30 zile, dela prima publicare în acest jurnal. Capelanul va beneficia de jumătatea tuturor venitelor parohiei specificate în coala B. Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu, în termenul sus indicat, îndatorându-se concurenții a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, pe lângă restricțiunile reglementare spre a cânta și predica resp. celebra.

Alba-Iulia, 28 Maiu 1911.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu sinodul parohial (§. 6. Reg. pentru parohii).

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 377/protop. 1911.

(232) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc vacant dela școala confesională din Moșna tractul Mediașului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Salar fundamental de 1000 cor. și anume: 290 cor. din cassa bisericeii; 5 stânjini de lemne de foc computați în 100 cor., un pământ arător I. clasă aproape de comună computat în 108 cor. și 592 cor. dela stat.

b) Cuartir în natură în edificiul școlii și grădina, quinquinalele se vor computa numai după un serviciu de 5 ani la această școală.

Refectanții la acest post își vor înainta cererile instruite cu documentele cerute de regul. școlar subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat, având a se prezenta în una din Dumineci în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești deobligat fiind cel ales a conduce cu elevii școlii, eventual cu tinerimea adultă cântările liturgice în Dumineci și sârbători, a conduce școala de repetiție și a propune economia practică în grădina de pomărit. Cei cu cunoștințe muzicale vor fi preferiți și pentru înființarea unui cor cu tinerimea adultă, va primi remunerație deosebit de salariul învățătoresc.

Mediaș, în 26 Iunie 1911.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Romul Mircea
protopresb.

Nr. 132/1911.

(238) 1—3

Concurs.

La școlile centrale gr.-or. române din Brașov sunt vacante următoarele posturi pentru ocuparea cărora se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

a) La școala reală un post de profesor pentru catedra de matematică și fizică.

b) La școala comercială superioară un post de profesor pentru catedra de maghiară și germană.

Concurenții își vor adresa petițiunile lor Eforiei școlare și le vor însoți de următoarele documente în original:

1. Cartea de botez, prin care vor dovedi că sunt români de religie gr. orient.
2. Atestat de maturitate.
3. Atestat medical.
4. Revers, că se vor conforma întru toate legilor și dispozițiilor bisericești-școlare și regulamentelor în vigoare și la caz, că Eforia școlară va pretinde, să deobligă a propune și la celelalte școlae, cari stau sub administrația ei.

5. Pentru concurenții de sub a) diploma de profesor conform art. de lege XXX din 1883, iar pentru cei de sub b) diploma pentru școlile comerciale, conform regulamentului ministerial din 1895.

Intrucât concurenții nu ar avea încă diploma de profesor, vor avea să alătore cel puțin atestatul despre depunerea examenului fundamental și absoluturii.

Beneficiile împreunate cu aceste posturi sunt:

Pentru profesorii ordinari în timpul serviciului ca suplinitori salar anual de 1600 cor.; pentru timpul de serviciu ca profesori provizori salar anual de 1800 cor., iar dela ocuparea definitivă a postului de profesor ordinar salar anual: pentru cel dela gimnaziu 2400 cor., iar pentru cel dela comerciale 2800 cor., apoi cinci cvartiri de câte 200 cor. și bani de cvartir 500 cor. anual până la 10 ani de serviciu, iar dela 10 ani de serviciu în sus, tot din cinci în cinci ani, cu câte 100 cor. mai mult, până la suma maximală de 800 cor.

Brașov, din ședința Eforiei școlare, ținută la 23 Iunie 1911.

Romulus Dogar Dr. V. Saftu
secretar. președinte.

Lucrare de reparație.

Pentru localul școlii confesionale gr-ort. din Gurarâului, se dau lucrări de măsurit, pleuerit, zidărit, zugrăvit și văpsit în suma de 2500 cor. prin licitație publică în total sau în parte în ziua de 10/23 Iulie a. c. la 11 ore a. m. în localul școlii.

Comitetul își rezervă dreptul a alege dintre oferenți pe cel care-l va crede mai potrivit.

Ofertele pot fi verbale sau în scris.

Preliminarul și condițiunile speciale de licitație se pot vedea la oficiul parohial din loc.

(240) 1—2

Nr. 344/1911.

(241) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa II Romoșel, din tractul Orăștiei, devenită vacantă conform rezoluțiunei consistoriale Nr. 3485 bis. 1911 se escrie concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele computate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții au de a subșterne rugărilor de concurs instruite cu documentele prescrie pentru parohia de clasa a II-a în termenul indicat la subscrișul oficiu protopresbiterial și cu încuviințarea acestui oficiu se pot prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și a face cunoștință cu poporul.

Orăștie, 27 Iunie 1911.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasilie Domșa
protopresbiter.

Nr. 115/1911.

(231) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător-cantor la școala noastră confesională gr. or. din Alba-Iulia-Maieri prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 500 cor. dela Venerabilul Consistoriu Arhidiecezan, 200 cor. din repartiziune, 400 din cantorat, cuartir în natură 20 cor. relut de grădina.

La cuincuenal alesul poate reflecta numai după un serviciu de cinci ani la această școală.

Dela concurenții se cere să aibă cunoștințele muzicale pentru a putea conduce și instrua corul deja existent și a conduce copiii la biserică în toate Duminecile și sârbătorile.

Concurenții să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare înainte de alegere în biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au a-și înainta cererile concursuale, înzestrate cu toate documentele necesare în termenul deschis la oficiul protopresbiterial.

Informațiunile mai detaiate se pot primi dela oficiul parohial.

Alba-Iulia, în 19 Iunie v. 1911.

Florian Rusan

pres. com. par.

Văzut:

Mihaiu Cionca

notar.

Ioan Teculescu

protopresbiter.

Nr. 121/1911.

(237) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător la școala noastră confesională gr.-or. rom. din Hondol, protopresbiteratul Devei, pe baza înaltului ordin consistorial din 18 Maiu a. c. Nr. 6019 Școl., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

a) Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salar fundamental cor. 1000, dela cassa bisericeii, solvibili în rate lunare, cuartir în natură și grădina.

b) Dela concurenții se cere, pe lângă calificațiunea legală, să mai aibă și dexteritatea de a înființa, resp. a conduce corul bisericesc existent de adulți, pentru care e în perspectivă o remunerație deosebită, și a instrui și pe școlari răspunsurile liturgice.

La cuincuenalii alesul poate reflecta numai după serviciul de 5 ani la această școală.

Concurenții vor așterne, pe lângă suplicile concursuale, instruite conform legilor în vigoare în termenul deschis, oficiului protopresb. al Devei și atestat recomandat pentru dexteritatea în conducerea corului și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică, spre a face cunoștință cu poporul.

Hondol, 26 Iunie v. 1911.

Petru A. Mihuț m. p. **Ioan Câmpean** m. p.
par., prez. com. par. notar.

ad. Nr. 317/1911.

Deva, 28 Iunie 1911.

Văzut: **Dr. Ioan Dobre**
protopresbiter.

Nr. 448/1911.

(234) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala confesională gr.-or. română din Câmpuri-Surdne, protopresbiteratul Iliia-Murășană se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Tel. Rom.“

Salarul 1000 cor. solvibili numai dela biserică ca susținătoarea școlii, cvartir corăspunzător în edificiul școlii, grădina pentru legumi.

Dela concurenții se cere să aibă cunoștință muzicală, și să conducă și instrueze corul bisericesc, ceace prin declarație făcută în petițiune, ori acuze să se facă evident, documentându-se și aptitudinea sa. Va instrua și școala de repetiție. Cei apti în a conduce orhestră sunt preferiți.

Petenții își înaintează cererile oficiului protopresbiterial concernent, și se vor prezenta, — până la alegere, — în comună pentru a fi cunoscuți că vor putea satisface celor poftite.

Oficiul protopresbiterial al tractului Iliia-Murășană în conțelegere cu comitetul parohial.

Iliia-Murășană, la 21 Iunie 1911.

Z. Mureșian

protopresbiter.

ad Nr. 314/1911

(236) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala noastră confesională română gr.-or. din Vărmaga (tract. Devei) se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar anual: 1000 (una mie) coroane plătibile din repartiziune dela popor.

Cuartir și lemnele de lipsă se dau în natură.

Doritorii de-a ocupa acest post au a-și așterne documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis. Au apoi a se prezenta în comună pentru a-și arăta dexteritatea în cântări. Cei apti a conduce cor cu tineretul vor fi preferiți.

Vărmaga, 24 Iunie 1911.

Filimon Ioan

not. com. par.

Deva, la 28 Iunie 1911.

Văzut:

Dr. Ioan Dobre

protopresbiter.

Frumseța.

Dorința cea mai ferbinte a oricărei dame e fără îndoială: a fi cât mai frumoasă, și spre a ajunge acest scop, ea preinde orice ocaziune, își spoeste obrazul cu mijloacele cele mai de necrezut, ceace în cele mai multe cazuri are ca urmare, că obrazul, în loc să se înfrumusețască, se ruinează, astfel, că are lipsă de un timp îndelungat și de o îngrijire deosebită, până ce din nou e restabilit.

Singurul succes în lume, pe care l-a dobândit farmacistul Clemens v. Földes cu **Crema-Margit** (cu deosebire în Franța și Germania) a îmbărbătat pe mulți oameni la imitarea acestui mijloc renumit, nesticăcios, care singur are un efect miraculos în contra tuturor **necurățeniile de piele**, cum sunt **piștrulele, petele de ficat, sgrăbunțele** etc. Se înțelege, aceasta nimănu nu i-a reușit, căci secretul producției **Cremei-Margit** îl cunoaște exclusiv numai inventatorul și fabricantul, care și păzește acest secret, prin aceea, că tot singur pregătește acest preparat. Se vede dar că **Crema-Margit** rămâne deapăruirea aceiași; pregătirea ei e conștiențioasă, din care cauză și efectul ei e repede și sigur. Admoniem deci damele, a-și spoi obrazul cu fel și fel de alifii; să folosească numai acel mijloc, care e recomandat și de medici renumiți din Anglia, Franța și America, ca **unicul mijloc cu efect sigur, nesticăcios și bun pentru susținerea frumseței**. Acest renumit mijloc de frumseță e **Crema-Margit** a lui Földes, care deja după o întrebuințare de 4—5 zile schimbă pe deplin pielea feței, piștrulele, petele de ficat, sgrăbunțele, roșata de față și mâni le depărtează, iar feței îi imprumută frumseța ideală, înprospăta și tinețea. Pe lângă toate acestea **Crema-Margit** e cu totul nesticăcioasă. O dosă mică costă 1 coroană, una mare costă 2 coroane. **Săpunul-Margit** 70 fileri. **Pudra-Margit** (albă, roză, și crême) 1 cor. Toate aceste mijloace pot fi folosite și separat. **Crema-Margit** a lui Földes se poate căpăta în toată farmacia mai mare, dacă însă undeva nu se află de vânzare, doritorul să se adreseze direct inventatorului **Clemens v. Földes**, farmacist în Arad.

Depozit central în Sibiu (Nagyszeben): Guido Fabricius, fabrica de săpun a lui Gustav Meltzer, parfumeria Meltzer, drogueria Carl Morscher, Carl Müller, Ervin Rummler, Pissel & Schmidt; în Agnita: Wilhelm Fröhlich; în Sighișoara: A. W. Lingner; în Mediaș: Iosif Öbert.

[132 a] 5—8

Editura și tiparul tipografeii arhidiecezane.